

TĖVIŠKĖS AIDAI

Nr 11 (1990) 1996 m. kovo mėn. 26 d.

Eina 41-rius metus.

Melbourne

Naujasis Žmogus

Iš Vilniaus arkivyskupo A. J. Bačkio pamokslo

Jau šešeri metai, kaip išsipildė didysis tautos lūkestis - Lietuva atgavo savo nepriklausomybę. Tačiau su skausmu ir liūdesiu žvelgiame į mūsų krašto padėtį. Jokiais gražiais žodžiais ir minėjimais neprisidengsime vargo, skurdo ir nevilties, kurie žvelgia iš mūsų tautiečių akių.

Tie, kuriems patikėjome savo Valstybės vairą, privedė kraštą prie pavojingos ribos: sugriautas ūkis, pramonė, bankai... chaosas ir nepasitikėjimas, melas ir nesąžiningumas užnuodijo mūsų tautos laisvės lūkesčius, supriešino žmones. Daugybė dorų žmonių, kurie visą gyvenimą sąžiningai dirbo, augino vaikus, taupė senatvei, šiandien nepajėgia pragyventi iš savo varganos pensijos. Kaip skaudu matyti kilnių veido bruožų inteligentą ar darbininką, droviai nuleidusį akis prie vargšų valgyklos sriubos lėkštės. Taip norėtusi jiems pasakyti: ne jūs turite gėdytis savo nedalios, bet tie, kurie nesugebėjo užtikrinti, kad jūsų dorai užgyventa senatvė būtų rami ir soti.

Dar skaudžiau žiūrėti į jaunus žmones, kurie, netekę darbo, beviltiškai varsto įstaigų duris, ieškodami kad ir paprasčiausio darbo, nes namuose laukia alkani vaikai, nesumokėti buto mokesčiai ir slogi baimė dėl ateities. Būriai mažųjų šiandien auga gatvės

lindynėse ar stotyse, neturėdami elementariausių žmoniškų sąlygų. Juk tai potencialūs nusikaltėliai, kuriuos patys auginame šalia savęs laiku nepastebėdami ir nesugebėdami padėti jiems surasti prieglaudą ir darbą.

Visi skėsciojame rankomis, žvelgdami į Teisėsaugos bejėgiškumą. Baimė dėl savo turto,

savo gyvybės, savo vaikų likimo sukaustė žmonių širdis. Baimė žudo pasitikėjimą ir meilę.

Tokia liūdna yra tikrovė. Tad kuopasitikėti ir kuo šiandien galime dar tikėti? Kur ieškoti prieglobsčio ir išsigelbėjimo?

Keičiasi ir keisis politikai ir valdžios vyrai, nes žmonės laukia dorų, sąžiningų, kompetetingų, Tėvynę mylinčių ir žmogų gerbiančių politikų, valdininkų, vadovų... Tačiau 50 metų trukusi vergovė užaugino visuomenę, kuri

"Vyskupų rūmai" Vilniuje

Piktinasi mokytojai

Seimo ruošiamas naujas Tautinių bendrijų įstatymas bei reformuoto bendrojo lavinimo vidurinės mokyklos mokymo plano projektas privertė sunerimti ne vieną Pietryčių Lietuvoje dirbantį pedagogą. Nesinori tikėti, kad tiek nuveikus įgyvendinant Valstybinės kalbos įstatymą, triūsiant lietuvių kalbos ir lietuviybės labai etninėse lietuvių žemėse, kaikurie Seimo nariai visą tą darbą norėtų sužlugdyti, žengdami žingsnį atgal. Kaip kitaip galima pavadinti ruošiamą dvikalbystės ar trikalbystės įstatymą? Juk nė vienoje civilizuotoje valstybėje nėra ir negali būti kelių valstybinių kalbų, nors visur be išimties gyvena įvairių tautybių žmonės.

Ši problema labai aktuali Pietryčių Lietuvoje, kur nemažai padaryta kuriant lietuviškas mokyklas; gyventojai gana noriai leidžia savo vaikus į jas, suprasdami valstybinės kalbos svarbą. Be to, ir daugelis šio krašto gyventojų supranta, kad jų šaknys yra čia,

Lietuvoje, kad jų tėvai ar protėviai buvo prievarta lenkinami ar rusinami. Vis labiau domimasi Lietuvos istorija, jos kultūra ir papročiais. Mokyklose dirba (gana sunkiomis sąlygomis) labiausiai atsidavę pedagogai, kuriems rūpi šio krašto jaunimo švietimas bei auklėjimas.

Rengiamas įstatymas įteisintų oficialų mažumų kalbos vartojimą, įpareigotų valstybę remti mažumų švietimo įstaigas, kai dabar lietuviškų mokyklų yra labai mažai, o ir tos pačios „podukros“ vietoje.

Į valstybinę kalbą pradedama žiūrėti kaip į paprasčiausią bendravimo, darbo organizavimo priemonę, užmirštant, jog ji yra ir žmogaus kultūros rodiklis, kad tautos kultūra atskleidžiama per kalbos kultūrą. Jau dabar aišku, kad lietuviškų mokyklų mokinių žinios, kalbos kultūra labai skiriasi nuo atėjusių iš rusų ar lenkų mokyklų lietuviškų klasių. Pakaitomis vartojamos dvi (ar trys) kalbos natūraliai pradeda veikti

viena kita. Rezultatas - dviejų-trijų kalbų hibridas, čia vadinamas „po prostu“ kalba. Jeigu ir toliau liks tokia padėtis, tai lietuvių kalbai kuo toliau, tuo didesnis iškilis pavojus. Tada galima prognozuoti maišytos kalbos įtvirtinimą, kai nesugeba minčių aiškiai reikšti nė viena kalba.

Priėmus rengiamą įstatymą, bus supriešinta valstybinė ir mažumų kalbos, mokyklose kils sumaištis, gali padaugėti tautinių konfliktų. Tada visos pastangos atgaivinti lietuvių kalbą bei puoselėti lietuviybę nueitų perniek.

Nejaugi mes ruošiamės tapti anot M. Daukšos ta „menka tauta“, o Pietryčių Lietuva - „niekingas žemės užkampis“?

Salčininkų r. Dieveniškų „Ryto“ vidurinės mokyklos mokytojos Jaunutė Truskauskienė, Zita Spirauskienė, Lolita Mikalauskienė, Irena Ardišauskienė, Ilona Baležientienė

sunkiai sugeba atskirti tikrąsias vertybes. O dar labiau - gyventi tomis vertybėmis.

Išgelbėti mus visus gali tik visuomenės atsinaujinimas. Jis turi prasidėti nuo kiekvieno iš mūsų asmeniškai. Apsispręsti už tikrąsias vertybes ir pradėti jomis gyventi pačiam, diegti jas savo šeimoje, mokykloje, bendruomenėje, darbovietėje.

Sv.Tėvas Jonas Paulius II, viešėdamas Vilniuje, kalbėjo: „Po kiekvieno reikšmingo visuomeninio pasikeitimo žmogaus elgesys ir siela būna žaizdota. Tokiais laikotarpiais itin svarbu, kad žmonės parodytų gyvą teologinių ir bendražmogiškų dorybių sąsają, kuri pagimdo naują, vidinių prieštaravimų neturinčią žmoniją. Sąžiningumas, garbingumas, darbštumas, tvarkingumas, pasitikėjimas, tarnavimo dvasia, nuoširdumas, pagarba, santūra, kilniadvasiškumas, teisingumo ir atsakomybės jausmas, dvasinė pusiausvyra, romumas, atvirumas - štai kai kurie „naujojo žmogaus“ būdingiausi bruožai. Jų įgyvendinimas yra svarbiausia naujo žmogaus ugdymo prielaida. Būtent tokio žmogaus jūsų Tėvynei labiausiai reikia, kad būtų užtikrinta gerovė ir taika“.

Įsiklausykime į šiuos Sv.Tėvo žodžius: kito kelio atsinaujinti ir atnaujinti mūsų visuomenę nėra ir nebus. Niekas mums neatsisų šventųjų iš dangaus ar specialistų iš kur kitur. Tik mes patys, visų pirma nuo savęs pradėję įgyvendinti šias vertybes ir jas nešdami į visuomenę, sugebėsime pakelti tautą doram gyvenimui.

Politika ir ekonomika, kultūra ir mokslas privalo tarnauti žmogui, skleisti tiesą, gerį, grožį, išmintį... Didžiausia mūsų nelaimė, kad tie, kurie savo rankose laiko krašto gyvenimo vairą, - ar tai būtų politikos, finansų, verslo, ekonomikos, švietimo srityje, - ne visada tarnauja žmogui, bet pasirenka stabus. Pinigų troškimas, savanaudiškumas, hedonizmo dvasia užlipdo akis ir neleidžia matyti, kiek daug skriaudos šis tarnavimas stabams daro tautai ir Tėvynei.

Nors ir sunku matyti tokią padėtį Tėvyneje, tačiau nuoširdžiai raginu visus: nepraraskime vilties. Kol žmogus gyvas ir trokšta geresnio gyvenimo, visada yra viltis jo sulaukti. Nenuleiskime rankų. Jau ne kartą Dievas įrodė mūsų tautai, kad ateina į pagalbą, kai labai to prašome ir nuoširdžiai darbuojamės Tėvynei labai. Gėrio resursai yra neišsemiami ir jie glūdi kiekvieno mūsų širdyje.

Mieli Broliai ir Seserys, iš visos širdies kviečiu jus šiandien kilti į naują judėjimą, kurio šūkis būtų: atnaujindamas save, atnaujinsiu savo Tėvynę. Už žuvusių, nukankintų, tolimuose snieguose sušalusiu mūsų tautiečių atminimą, dėl Jūsų vaikų ir anūkų ateities, kirkime naujam, doram gyvenimui, kuris atneš mums ramybę ir garbingą Lietuvos ateitį.

Tam mus drąsina ir kviečia Sv.Raštas: „Turėk drąsos ir pasitikėk Viešpačiu“ (Ps 27,14). Drąsūs žmonės nepalūžo po sunkiausių išmėginimų našta, išsaugojo Dievo ir Tėvynės meilę. Drąsieji ir šiandien mokės atnaujinti mūsų Tėvynės veidą. Tepadeda mums visiems Dievas ir teveda mūsų žingsnius.

„Bažnyčia Lietuvoje“

Grižimas ir išlikimas

Nieko nuostabaus, kad po penkerių Lietuvos nepriklausomybės metų vis dažniau išeivijoje pasigirsta klausimas: grįžti ar ne? Apie tai pagalvoja pavieniai išeiviai, pasvarsto susirinkę vienminčiai. Kai kur klausimas keliamas gana plačiu mastu viešose diskusijose.

Grįžimo - negrižimo reikalai, kaip kas apie tai bekalbėtų, yra sudėtingi daugeliu požiūrių ir vargu, ar čia bus prieita kokios bendrinės išvados nustatant, kas šiuo atžvilgiu geriau, kas patriotiška, kas melaginga ar veidmainiška; ko išeiviai gali tikėtis iš Lietuvos vyriausybės ir ko valdžia iš grįžtančių? Kaip kitų, taip ir šio klausimo svarstybose atsiranda mėgstančių būtinai ieškoti originalumo, užtaisyti tokį trenksmą, kuris sujudintų ir labiausiai sumaterialėjusiais sąžines arba bent prakrapštytų akis į tautą: štai kokie menkystos esame! Prisipažinti kaltu ir muštis į krūtinę yra tikrai dora, tačiau reikia būti nusikaltusiam. Įdomu, koks susidarytų išeivių skaičius, kurie jaustųsi esą kalti tik todėl, kad negrižta gimtojon šalin? Jau vien prielaida, kad negrižimas reiškia kaltę, neturi tvirtesnio pagrindo.

Nemažai pasigirsta balsų, teigiančių, kad išeivių negrižimas glaudžiai siejamas su medžiagine gerove - kas gi norėtų, gerai ir švariai gyvendamas, grįžti į žemesnio buitinio lygmens gyvenimą. Tačiau ir tokia priežastis daugumos vardu vargu ar galėtų būti teisingai nurodoma. Mat ne visi išeiviai pūkuose vartosi ir ne visi tėvynėje gyvenantys skursta. Visur esama visokių. Taip ir bus - pasaulyje nėra krašto, kuriame gyvenantų vien tik elgetos, arba vien turtuoliai. Kiti negrižtantieji kalba apie išsisknijimą, pripratimą, išgyvenimą, susigiminiavimą, ryšius su vaikais ir vaikais. Kaip ten bebūtų, grįžimo klausimas liečia išėjusius, ir tik juos, tai yra tas nykstančias ir retėjančias gretas. Atidžiau pasidairius, klausimas aiškėtų: iš tikrųjų nebėra kam grįžti.

Svarstant grįžimo - negrižimo klausimą, kažkaip savaime gretinasi ir kitas, būtent - išnykimo ar išlikimo klausimas. Pastarasis liečia ir pirmąjį, gal net jo gelmę. Nes kas iš sugrižusio tėvynės, jei jam terūpi jis pats ir kas iš pasilikusio išeivijoje, jei tautybių maišymo katilė jau smarkiai aptirpęs. Lietuvai, ypač dabar jos jaunos nepriklausomybės stiprinimui,

reikalingi sąmoningi, aktyvūs, bendriems uždaviniams pasišventę, daugiopai pajėgūs tautiečiai - piliečiai ar ne - kurie, kur begyventų, visada pasirusę savo jėgas, patirtį ir padėtį aukoti tėvynei. Rodos, tai bendrybės, apie kurias prikalbama švenčių progomis. Bet tautos nykimo arba geriausiu atveju silpnėjimo pavojai nėra dingę, gal net padidėję nepriklausomybę atgavus. Faktai tai patvirtina: mirimų skaičius Lietuvoje lenkia gimimų, pietryčiuose etnografinės sritys ant ribos, geresnio ir saugesnio gyvenimo ieškojimas užsieniuose, iš kur nebegrįžtama, iš nusivylimo kylantis abuojuoms ateičiai, išeivijos antros ar trečios kartos labai ribotas įnašas lietuvių. Tokie ženklai negalėtų būti aplenkiami einant prie diskutuotinių ir opių reiškinų aiškinimuose. Ar šiuo metu yra įmanoma padaryti sprendimus, kurie bent paryškintų susipainiojusias problemas? Ir kas tai turėtų daryti? Nuomonių pasidalinimas gali privesti prie tam tikrų išvadų. Bet kas toliau? Išlikimo klausimas prašoksta visus kitus. Neužtenka tarti: mes buvome, esame ir būsim. Reikia ne magiško žodžio, bet pasiaukojančio darbo.

C.S. „T.Z.“

Išeidamas A. Šlezevičius leido pasiplėsti LDDP ir Tautos pažangai

Konservatorių partija pareiškė pasipiktinimą buvusio premjero Adolfo Šlezevičiaus vyriausybės nutarimu leisti LDDP ir Tautos pažangos partijai privatizuoti beveik 1000 kvadratinų metrų patalpų neprivatizuotinuose Lietuvos miestų valdybų pastatuose.

Paskelbtame konservatorių politinės tarybos pareiškime sakoma, kad minėtas nutarimas yra „ne tik dar vienas partizuotos, įžūliai savanaudiškos LDDP politikos pavyzdys ir savivaldybių apiplėšimas, pasinaudojus pačios LDDP sudaryta įstatymų sumaištimi ir prieštaravimais. Tai ir politinė provokacija, kuria A. Šlezevičius palieka šaliai dar vieną supriešinimo ir įtampos židinį“. Pareiškime teigiama, kad „atsakingos už valstybės rimtį institucijos turi sustabdyti šį gobšų iššūkį“.

Vasario 1 d. Vyriausybės nutarimu valdančiajai partijai leista privatizuoti 925,33 kv. m. patalpų Klaipėdos ir Šiaulių miestų, Biržų, Kėdainių, Klaipėdos, Kupiškio, Lazdijų, Mažeikių, Molėtų, Panevėžio, Pasvalio, Prienų, Sirvintų, Tauragės ir Varėnos rajonų valdybų bei Ukmergės apylinkės savivaldybės pastatuose.

Tuo pačiu nutarimu privatizuoti 73,98 kv. m. plotą Kauno miesto valdybos pastate leista Tautos pažangos partijai.

„L.A.“

J. Basanavičiaus premija padidinta iki 20 tūkst. Lt

Jono Basanavičiaus premija, skiriama už etnokultūros veiklą, padidinta nuo 8 tūkst. iki 20 tūkst. Lt.

Vyriausybė nutarė suvienodinti J. Basanavičiaus ir Nacionalinės kultūros ir meno premijas, nustatyti, kad jas sudarys 250 minimalių gyvenimo lygių. Dabar ši suma yra 20 tūkst. Lt.

J. Basanavičiaus premija iki šiol buvo 100 MGL arba 8 tūkst. Lt. Didinant minimalų gyvenimo lygį, didėja ir premijos.

1995 metų J. Basanavičiaus premija už vertingiausius etninės kultūros populiarinimo darbus paskirta muzikologei, ansamblio „Ratilio“ vadovei Zitai Kelmickaitėi.

Delspinigiai

Darbuotojui bus sumokami delspinigiai, jeigu ne dėl jo kaltės pavėluotai išmokamas darbo užmokestis ir kitos su darbo santykiais susijusios išmokos. Tai numato Seime priimtas įstatymas dėl delspinigių nustatymo už išmokų, susijusių su darbo santykiais, pavėluotą mokėjimą. Jis įsigalios nuo 1996 m. kovo 1 d. Delspinigių dydį sudaro 0,2 proc. nuo priklausancios išmokėti sumos už kiekvieną praleistą kalendorinę dieną. Juos pradeda skaičiuoti po 7 kalendorinių dienų, kai išmokos teisės aktais, kolektyvine (darbo) sutartimi arba darbdavio nustatytais terminais turėjo būti sumokėtos, ir baigiama skaičiuoti įskaitant jų išmokėjimo dieną. Jeigu ūkio subjekto sąskaitoje nepakanka lėšų visiems dokumentams, esantiems banke, apmokėti, pirmiausia, kaip numatyta naujame įstatyme, apmokami dokumentai, susiję su darbo santykiais.

Sodelis buvo sutvarkytas iki 1996 m. vasario 16 d.

„Kauno laikas“

Lietuvos užsienio politika

Vytautas Landsbergis

Informacijos agentūros išplatino Prezidento A. Brazausko mintį apie tai, kad Lietuvai reikia atsisakyti „amžinojo priešo“ principo. Toks teiginys gali sudaryti klaidingą įspūdį apie ligšiolinę Lietuvos užsienio politiką.

„Amžinojo prieš“ koncepciją kūrė Lietuvos komunistai. Antrojo pasaulinio karo metais prisiglaudę Maskvoje. Ir tuo amžinu istoriniu Lietuvos priešu skelbė Vokietiją. Paskui imperialistinis „priešas“ buvo perkėlinėjamas toliau į Vakarų, tačiau Lietuvai teisėtai atstovaujančios jėgos matė tik vieną priešą - laikinai Lietuvą okupuojančią ir niokojančią Sovietų Sąjungą.

Po 1990 m. kovo 11-sios atkuriamos nepriklausomos Lietuvos užsienio politika buvo nukreipta į tarptautinių santykių atkūrimą ir normalizavimą - ypač su kaimynais. 1990 m. gegužės 12 d. pratęsta ir papildyta Lietuvos, Latvijos ir Estijos 1934 metų Santarvės sutartis. 1990 m. vasarą pradėta rengti ir 1991 liepos 29 d. pasirašytas tarpvalstybinių santykių sutartis su Rusija. 1991 m. spalio 24 d. ir 1992 m. sausio 13 d. pasirašytos geros kaimynystės deklaracijos atitinkamai su Baltarusija ir Lenkija. Sovietų Sąjungos nebelikus, 1992 m. rugsėjo 8 d. susitarta su Rusija dėl jos kariuomenės išvedimo iš

Lietuvos per vienerius metus, - ir tai buvo įvykdyta, nepaisant valdžios pasikeitimo Lietuvoje, visam pasauliui sveikinant šį nuoseklų santykių normalizavimą.

Grįžusi į valdžią LDDP tęsė 1990-1992 m. Lietuvos valstybės tarptautines pastangas, taip pat ir Lietuvos pasirinktą europinės bei transatlantinės integracijos kryptį.

Buvusi Prezidentūra Kaune

Buvusios prezidentūros pastatas pradėtas statyti Kaune 1860 m. Tai nedidelis 2-jų aukštų barokinio stiliaus, puošnaus fasado namas sodo gilumoje. Carinės okupacijos metais jame buvo rusų valdžios išdinė, vėliau įsikūrė gubernatorius.

1919 m. pabaigoje, vokiečiams palikus Kauną, rūmuose įrengtas prezidento butas, oficialių priėmimų patalpos. Kieme keliuose namuose buvo kanceliarija, sargybos ir tarnautojų butai, garažas. Rūmuose apsigyveno pirmasis Lietuvos respublikos prezidentas Antanas Smetona (1919-1920). Vėliau gyveno prezidentas Aleksandras Stulginskis (1920-1926), Kazys Grinius (1926.06.07-1926.12.17), vėl Antanas Smetona (1926-1940). Sovietų okupacijos metais gyveno J. Paleckis. 1957 m. įkurti Kauno mokytojų namai su kino, paskaitų ir koncertų salėmis.

TEVIŠKĖS AIDAI

18 Henry St., Kensington, Vic. 3031. Tel. 9376 7355

Published by the Australian Lithuanian Catholic Federation

LEIDŽIA AUSTRALIJOS LIETUVIŲ KATALIKŲ FEDERACIJA

Redaktorius Edvardas Šidlauskas. Korespondencijas, straipsnius, skelbimus, prenumeratas siųsti viršuje nurodytu adresu. Prenumeratos kaina metams \$35. Kituose kraštuose \$40. Atskiras numeris \$1.00. Skelbimai už skilties vieną cm. - \$2.00. Nuolatiniams skelbėjams daroma nuolaida. Už skelbimų turinį neatsakoma. Redakcija straipsnius ir korespondencijas taisyti savo nuožiūra.

Racionalumas ir sentimentalizmas

Tautos pastangos išsilaisvinti ir palankiai susidėjusi politinė padėtis buv. S.Sajungoj gražino mums nepriklausomybę. Galime tvarkytis savarankiškai neatsiklausinėdami svetimų ką galima ar negalim daryti. Esam mūsų tautos likimo kalviai. Bet po 5 metų nepriklausomo gyvenimo jau spėjome apsigilti. Sumišome, nes atrodo, kad nesugebame tvarkytis nei prie dešiniųjų nei prie kairiųjų valdžios. Toks stovis yra pavojingas tiek dabarčiai, tiek pačiai mūsų valstybės egzistencijai.

Pagrįstai kaltiname valdžią dėl jos nesugebėjimo valdyti ir Landsbergi bei Brazauską dėl nemokėjimo vadovauti. Deja problemos išsprendimui tų apkaltinimų neužtenka. Reikia surasti išeitį ir planingai eiti prie jos realizavimo. Sentimentalūs šokinėjimai tai į vieną tai į kitą pusę paprastai nėra sėkmingi. Geriau išgvildinti padėties priežastis ir tik tada apsispręsti dėl tolimesnės akcijos.

Tam privalom bent trumpai sugrįžti į paskutinės okupacijos laikus. Prieš grįžtant rusų armijai į Lietuvą, daug inteligentijos pasitraukė į Vakarų. 1941 m. birželio viduryj okupantas išvežė dešimtis tūkstančių pažangesnių

Rašo dr. Jonas Kunca

piliečių į Sibirą. Dalį išždė pačioj Lietuvoj. Po reokupacijos prasidėjo nauji trėmimai. Tūkstančiai studentų ir patriotų jaunuolių pasitraukė į miškus vesti partizaninį karą tikėdami, kad Vakarai ateis išvaduoti mūsų kraštą užbaigę karą su Trečiuoju Reichu. Jie su mažom išimtim žuvo ar buvo ištremti. Po 1945 m. Lietuvoj liko tik apie 20% buvusios inteligentijos, kuri yra kiekvieno krašto gyvenimo variklis. Tą tuščią vietą užpildė nauji akademikai baigę jau sovietinės aukštąsias mokyklas komunistinio teroro dvasioje.

Gyvenimo sąlygos atsiliepia į žmonių moralės normas. Besigelbėdamas asmuo nebūtinai laikysis jam įprastos etikos. Okupuotam krašte kaip tik žmonės buvo priversti gelbėtis kaip kas gali. Dešimtmečių bėgyje neetinis elgesys tapo gyvenimo norma. Prigijo ir okupanto atvežtas alkoholizmas, kuris padėdavo terorizuojamam asmeniui pamiršti laikinai savo liūdną padėtį. Tauri lietuvišką dvasia dalinai užleido vietą sovietinio elgesio normom: veidmainiauti, duoti ir imti kyšius, negerbti svetimos nuosavybės nei duoto žodžio, būti nemandagiam ir

t.t.

Sitoks elgesys įgalino žmones išgyventi sunkiose okupacijos sąlygose, bet jis visiškai netinka demokratinės santvarkos išsilaukimui.

Dabar turime didelį procentą baigusią aukštąsias mokyklas, bet tautos dvasia liko apgadinta. O šalį, norim ar ne, valdo inteligentija, nes administracijai reikalingi žmonės nusimaną apie įvairias specialybes. Nesugebėjimas, o gal ir nenoras sąžiningai atlikti pareigūno darbą yra priežastis, dėl kurios mūsų šalis neprogesuoja o nusikalstamumas auga. Atsідūrėme aklavietėje ir ten liksim, kol nesustabdysim okupacijos primesto neetiško elgesio.

Reikia pridurti, kad ir dabartinis jaunimas auga ir bręsta mūsų pačių pagadintoj aplinkoj. Kažin ar galime tikėtis, kad jis perėmęs valdžią atstatys Lietuvą. Vėl, Lietuva negali laukti pusšimčio metų, kol išaugs visai sveika karta. Ką nors daryti reikia ir dar tuojpat. Lietuvai reikia kompetetingos ir sąžiningos valdžios, kuri ne tik gerai administruotų šalį, bet ir būtų pavyzdys visiem gyventojam, ypač jaunimui. Tokią valdžią išsirinkti nebus lengva. Teks atydziai ieškoti ir surasti tinkamus kandidatus.

Kaip tik artinasi seimo rinkimai. Yra laiko atskirti pelus nuo grūdų. Partijos, jei jos ne vien siekia įkopti į valdžią, bet galvoja gelbėti kraštą, privalo atrinkti šaunius asmenis - kandidatus į sekantį seimą. Kažin ar naudinga skirstyti asmenis į tuos, kurie buvo kompartijos nariai ir kurie nebuvo. Svarbiau, kiek jie būdami komunistų partijoj padarė Lietuvai ir jos žmonėm blogo, o gal ir gero. Juk partija turėjo 200.000 narių. Kas iš inteligentų nebuvo jos narys? Ko mums reikia, tai sąžiningų ir kompetetingų pareigūnų ir vadų. Veikdami racionaliai, be histeriško sentimentalumo, galime padaryti tinkamą atranką ir galų gale turėti sumanią nekoruptą valdžią.

Ne tik vidaus, bet ir tarptautinė padėtis reikalauja to iš mūsų. Lietuvos, kokia ji yra dabar, Europa neskubės priimti į savo tarpą, o dar mažiau ji eis mūsų ginti. Tai dar viena priežastis, kad pasuktumėm valstybės vairą į teisingą pusę.

Rusijos Federacijos dėma nubalsavo obsoliučia balsų dauguma už atstatymą S.Sajungos, kuri buvusi nelegaliai išardyta. Gal tas skambutis iš Maskvos prablaivins mūsų politikus ir jie pradės racionaliau galvoti ir veikti?

Lietuvos istorikai kreipiasi į Respublikos Prezidentą

Jūsų Ekscelencija,

Mus labai nustebino ir papiktino Jūsų dekretas dėl Jokūbo Minkevičiaus apdovanojimo Lietuvos didžiojo kunigaikščio Gedimino III laipsnio ordinu. Kaip žinoma, šis asmuo 1940-1945 m. dirbo sovietiniuose represiniuose organuose - NKVD, NKGB - vykdžiusiuose Lietuvos genocidą (ši faktą 1992-05-07 patvirtino Lietuvos Respublikos Aukščiausiasis Teismas).

Tokio asmens apdovanojimas Lietuvos Respublikos ordinu, kad ir kokia buvo vēlesnė jo veikla,

visiškai nepriimtinas ir nepateisinamas. Tokia „visuomenės taikymo“ sistema visuomenę dar labiau žeidžia ir skaldo.

Vasario 19 d. interviu radijui Jūs paaiškinote, kad tai nėra klaida ar neapsižiūrėjimas. Prisiminus praėjusių metų liepos 6 per Valstybės dienos minėjimą pasakytą Jūsų nuomonę apie buvusį Lietuvos „tarybinį valstybingumą“, peršasi mintis, kad vyksta resovietizacija. Jūsų Ekscelencija, kokias pasekmes tai turės Valstybei?

Su pagarba
dr. Elmantas Meilus

LID valdybos vardu pirmininkas

Kas nemėgsta Lietuvos?

Cikagoje leidžiamas „Draugas“ išspausdino V. Volerto pamąstymus:

„Kas mano, kad išeivijoje yra Lietuvos nemėgstančių lietuvių, tasai nemokėsiškai painioja dvi skirtingas sąvokas: kraštą ir jo administracijos elgesį. Nemėgsta administracijos, kuri „už nuopelnus tarybų įtvirtinimui“ moka trigubai didesnes pensijas kaip „už dešimtmečius, praleistus Sibire“. Negerbia Prezidento, kuris rinkiminėse kalbose žadėjo nubausti (bent parodymu piršto) visus genocido vykdytojus, bet kelerių metų laikotarpy dar nė vieno nesurado. Ir net atbulomis

keliauja: iš kalėjimo be teismo paleido I. Kučerovą, įtartą dalyvavimu sausio 13-osios žudynėse. Paleido ir perdavė Gudijai. Išgarsėjusioje Maišiagaloje Prezidentas pasirašęs kažkokį paslaptį laikomą susitarimą, kuriuo pažeidęs Lietuvos teises į savo teritoriją. Išeivijoje pakankamai daug lietuvių nemėgsta Lietuvos valdžios, kuri nesirūpina žmogaus, bet tik valdančiųjų interesais. Nemėgsta už Lietuvos įstūmimą tokion gėdingon būklėn, kurioje tik su atsilikusiomis tautomis giminiuojamasi. Beteisiškumas, skurdas, korupcija, biurokratija, egoizmas auga nepažabojami“.

Tautinių bendrijų įstatymas ne Lietuvos interesams

Lietuvai vėl atkūrus valstybingumą, viena iš pagrindinių valstybės pareigų - rūpintis ir įtvirtinti lietuvių kalbą visose mūsų gyvenimo srityse, pagal tarptautinę teisę normalizuoti tarpnacionalinius santykius. Ypač tai svarbu pietryčių Lietuvoje, kur dviejuose rajonuose (Salčininkų ir Vilniaus) lietuviai sudaro tautinę mažumą. Tai ilgos ir sistemingos šios rytinės mūsų krašto dalies polonizavimo ir rusifikavimo pasekmė.

Siuo metu Seimui pateiktas svarstyti tautinių bendrijų, bet kažkodėl ne tautinių mažumų, įstatymas (kai kurie Seimo komitetai jį jau be jokių pastabų patvirtino). Mūsų tvirtu įsitikinimu, toks įstatymas sudarytų prielaidas Lietuvos autonominiam padalijimui, tik šį kartą prisidengus tautiniu principu. Jeigu šis įstatymas būtų priimtas, tai Salčininkų, Vilniaus rajonuose bus privalu mokėti mažiausiai tris kalbas - lenkų, lietuvių ir rusų, o Klaipėdoje ir Visagine - lietuvių ir rusų.

Tuo įstatymu siekiama įteisinti lenkų ir rusų kalbas, tuo tikslu net įkurti aukštąsias mokyklas, kurios jau dabar egzistuoja nelegaliai (be licencijos). To ypač siekia lenkai ir kai kurios Lietuvoje nelegalios rusų bendrijų grupės. Šitaip išsipildytų autonominių svajonė sukurti autonomiją, kurią vėliau būtų galima, kaip ir 1922 m. surengus „seimelio“ rinkimus, prijungti prie Lenkijos ir galutinai nutautinti šią mūsų tautos kamieno dalį. Vilniaus rajone lietuviai šiuo metu sudaro 20,8 proc., o Salčininkų - 9,4 proc. (1989 metų statistikos duomenys). Lietuviai, kaip matyti iš pateiktų duomenų, yra tautinė mažuma, kurią turėtų ginti pateikiamas Seimui tautinių mažumų įstatymas.

Jei Seimas priims pateiktąjį įstatymą, valstybinė lietuvių kalba vėl bus nustumta kaip ir sovietmečiu. Natūrali lietuvių kalbos mirtis šiuose regionuose neišvengiama. Šis įstatymas prieštarauja Lietuvos Respublikos

Konstitucijos 14 straipsniui. Kodėl kai kurie Seimo nariai nesusimąsto apie tai, kad nei lenkai, nei rusai savose valstybėse nėra priėmę tautines mažumas ginančio įstatymo? Pavyzdžiui, Lenkijoje lenkų kalbą privalo mokėti visi. O pas mus?! Lietuvoje tik apie 50 proc. lenkų moka lietuviškai.

Kai kurie Seimo nariai, siūlydami be jokių pastabų priimti šį įstatymą, tarnauja kitų valstybių, bet jokių būdu ne Lietuvos, interesams. Šis įstatymas, jei būtų priimtas toks, koks dabar pateiktas svarstyti, supriešintų Lietuvoje gyvenančias tautas. Lietuva pagal tautinius požymius būtų suskirstyta į atskirus regionus.

Mūsų manymu, pirmiausia reikia atlietuvinti savo dvasią ne tik Seimo nariams, rengusiems šį

įstatymą, bet ir daugeliui mūsų tautiečių. Išsivaduoti iš vergiškumo, pataikavimo kitoms tautoms, perdėto atsargumo, išbristi iš baimės liūno ir rūpintis tik Lietuvos ateities reikalais.

Siūlome Seimui šį įstatymą traktuoti kaip nepriimtą ir prieštaraujantį Lietuvos Respublikos Konstitucijai. Reikalaujame atmesti ir parengti visiškai naują, kuris atitiktų Lietuvos interesus. Lietuva yra ir turi išlikti nedalomas teritorinis vienetas (žr. Lietuvos Respublikos Konstitucijos 10 str.).

Vilniaus technikos universiteto
Profesorių klubas
Vilniaus technikos universiteto
Mokslininkų sąjungos technikos
skyrius

„Tėviškės Aidai“ yra vienintelis Australijos lietuvių katalikų laikraštis. Visi juos remkime. Iš anksto prisiųskime prenumeratos mokestį, įrašykime „Tėviškės Aidus“ į savo Testamentą. Katalikiška spauda reikalinga visada!

V.Žirinovskis cerkvėje

Rusijos Liberalų demokratų partijos lyderis Vladimiras Žirinovskis pradėjo rinkimų kampaniją: Maskvos Šv. Mykolo Arkangelo cerkvėje susituokė su žmona Galina. Civilinėje santuokoje su ja Rusijos nacionalistų lyderis gyveno 25 metus.

Kaip paaiškino V.Žirinovskis po ceremonijos įvykusiame mitinge, santuoka pagal stačiatikių apeigas simbolizuoja tvirtą bažnyčios, liaudies ir valdžios sąjungą.

Santuokos ceremonija buvo tikras rinkimams skirtas spektaklis, kurio scenarijų kruopščiai parengė partijos aktyvistai ir pats jos vadovas.

Degtinės jūros, kurią V.Žirinovskis ne kartą žadėjo Maskvos valkatoms, nebuvo. Svaigalų, išdalytų prie bažnyčios durų, nebūtų užtekę net voniai

pripildyti.

Skambant cerkvės varpams ir chorui giedant vestuvines giesmes, V.Žirinovskis su žmona senovišku rusų papročiu privažiavo prie cerkvės rogėmis, kurias traukė trys balti žirgai. Vestuvių palydovai mėtė į minią 500 rublių banknotus ir monetas.

Po ceremonijos V.Žirinovskis pasiuntė žmoną namo, o pats, paėmęs mikrofoną, pažadėjo, kad, laimėjęs birželio 16 dieną prezidento rinkimus, uždarys žmoną į vienuolyną, jog netrukdytų jam dirbti politiko darbu.

Tokio pat likimo susilauktų ir ankstesnių prezidentų žmonos - Raisa Gorbačiova ir Naina Jelcina.

Antrosios santuokos iškilmėse dalyvavo Prancūzijos nacionalistų vadovas Jean Marie Le Penas, viešintis Maskvoje V.Žirinovskio kvietimu. Reuter inf

REUTER NUOTR.

V.Žirinovskis (kairėje) su žmona Galina žengia į cerkvę.

Trys žymiausiai pasaulio tenorai

Viktorijos premjeras Jeff Kennett iškviė tris žymiausius pasaulio solistus - tenorus koncertuoti 1997 m. kovo mėnesį Melbourne Cricket Ground stadione. Bilietus jau bus galima įsigyti nuo šių metų balandžio mėnesio. Brangiausias vietas yra

pirmosios 28 eilės, už kiekvieną vietą bilietai po \$1,375. Sekančios 54 eilės už kiekvieną vietą tarp \$775 ir \$500. A Rezerve po \$375, B. Rezerve po \$275 už vieną vietą. Rezervų C ir D bilietų kainos dar nenustatytos, bet jos bus žymiai pigesnės.

Placido Domingo

Jose Carreras

Luciano Pavarotti

Sudetų vokiečiai

Po Antrojo pasaulinio karo 2,5 mln. Čekoslovakijos Sudetų vokiečių buvo ištremiti, remiantis Potsdamo sutarties punktu dėl Sudetų. Dabar kilo diskusija, ar tai nėra etninio valymo atvejis.

JAV ambasada Prahoje paskelbė Valstybės departamento pareiškimą, kad kelių milijonų vokiečių ištrėmimas iš Rytų Europos šalių buvo pagrįstas tarptautine teise. Panašius pareiškimus padarė Rusijos ir Didžiosios Britanijos ambasados. Vokietijos ambasados Prahoje spaudos atstovė Christiane Makert sakė, kad Vokietijos oficiali pozicija kitokia: sutartis 2,5 mln. vokiečių ištrėmimo nepateisina.

Tokią nuomonę sausio mėnesį yra pareiškęs Vokietijos užsienio reikalų min. Klausas Kinkelis.

Daugelis čekų mano, kad Sudetų vokiečiai gavo tai, ko nusipelnė už tėvynės išdavystę 1938 m. Tada Vokietija okupavo Čekoslovakiją, nes Sudetų vokiečiai, Hitlerio skatinami, rėkė, kad čekai juos skriaudžia. Čekų pyktį kelia ir Sudetų vokiečių reikalavimas kompensuoti už prarastą turtą. Čekijos prezidentas Vaclovas Havelas atmetė ne tik kolektyvinę Sudetų vokiečių kaltę, bet ir vokiečių reikalavimus kompensuoti už prarastą nuosavybę.

„L.A.“

TRUMPAI

Cečėnija kovoja prieš imperiją už visas silpnas tautas, kurios dar nepabudo, nepasiryžo, kurios pabudo, kurioms gresia toks pats likimas.

„Jungtinių Tautų Organizacija turėtų nedelsdama parengti, priimti ir į tarptautinę teisę inkorporuoti teisinių dokumentų paketą, kuriuo remdamasi bet kuri tauta, tapusi bet kurios valstybės „vidaus ar teritorijos vientisumo problema“, galėtų laisvai, visų JTO narių akivaizdoje surengtu referendumu pasitikrinti, ar jos apsisprendimo teisė yra pagrįsta ir neginčijama“ (iš Lietuvos intelektualų kreipimosi į JTO Generalinį sekretorių).

Jauniausia Lietuvos aukštoji mokykla - Klaipėdos universitetas - mini penkerių metų sukaktį. Iš esmės iškilmės jau prasidėjo vasario 21 d., kai Menų fakultete buvo surengta mokslinė konferencija „Universiteto misija“.

Vasario 28 d. buvo atidarytas Gamtos mokslų fakultetas. Iškilmingame koncerte Muzikiniame teatre pirmą kartą skambėjo kompozitoriaus, Universiteto Alvydo Remesės simfonija „Universitetas“, skirta šiam jubiliejui. Grojo Klaipėdos muzikinio teatro simfoninis orkestras.

Alytaus pramoninių skalbimo mašinų gamykla „Astra“ įveikė krizę ir dabar klesti. Įmonė per metus pagamina daugiau kaip 1.000 įvairaus pajėgumo skalbimo mašinų, kurios kainuoja nuo 6 iki 15.000 litų. Jų klientai - viešbučiai, ligoninės. Eksportuojami į 15 šalių. Nuo ateinančių metų „Astra“ ketina pasiūlyti Lietuvoje dar mažai paplitusią prekybos formą - išperkamąją nuomą.

Vasario 25 d. pirmąjį gavėnios sekmadienį, mirė Plungės klebonas ir dekanas kunigas Juozapas Pačinskas, pranciškonų vienuolijos narys. Velionis buvo gimęs 1935 metais. Kunigystės šventimus priėmė 1964 metais, o Plungėje klebonavo nuo 1988 metų. Kunigas pranciškonas J.Pačinskas palaidotas vasario 27 d. Plungės bažnyčios šventoriuje.

SNIEGO PILIS

Laplandijoje, Kemio vietovėje (Suomijoje), lankytojams duris atvėrė didžiausia pasaulio sniego pilis, statyta keturis mėnesius. Storų 400 metrų ilgio ir 18 metrų aukščio sienų tik iš sniego pastatyta pastate yra teatro salė, restoranas, dengtos galerijos ir koplyčia. Savaitgalį pastatą pašventino trys vyskupai. Jau dabar čia planuojama surengti 15 baltųjų vestuvių.

Pilį tiesiai prie šiaurinio Botnijos įlankos galo pastatė keli šimtai paauglių. Nuo spalio mėnesio pilies statybai prireikė 30 tūkst. kubinių metrų sniego. „Pilies savininkas“ ir idėjos sumanytojas Sepas Lankinenas nori įrašyti šią 3 mln. Suomijos markių kainavusią sniego pilį į Gineso rekordų knygą. Tačiau pilies statyba jam nebuvo vien pramoga: specialistai čia renka duomenis apie sniego konstrukcijų atsparumą.

Statybos išlaidas turi padengti

Marijampolėje įvykusiame Lietuvos moterų šachmatų čempionate po trijų ratų pirmavo šiaurietė Viktorija Cmilytė - 3 taškai iš 3 galimų. Po 2,5 taško surinko panevėžitė Dagnė Čiukšytė, šiaurietė Renata Turauskienė ir vilkaviškietė Rita Dambraivaite.

Tris pirmąsias vietas užėmusios sportininkės pateks į Lietuvos olimpinę šachmatų rinktinę.

Cečėnijos nepriklausomybės rėmėjai Vilniuje ir Kaune pažymėjo vieną tragiškiausių datų Cečėnijos istorijoje - čečėnų trėmimų pradžios 52-ąsias metines.

Įvairių organizacijų atstovai Vilniuje aplankė daugelį užsienio ambasadų, kurioms įteikė protestus dėl didžiųjų Europos valstybių ir JAV politikos Cečėnijos klausimu. Pagrindinio piketuotojų susitelkimo vieta pasirinktos JAV ambasados priegos. Piketuotojų įteiktą kreipimąsi į JAV prezidentą ambasada įprasta tvarka persiųs į Vašingtoną.

Rusijos prezidentas Borisas Jelcinas pripažino, kad reformos labai skausmingai atsiliepia paprastų žmonių gyvenimui ir kad taip toliau tęstis negali.

Metiniame pranešime Dūmai ir Federacijos Tarybai Rusijos prezidentas Borisas Jelcinas pagrasino paleisias vyriausybę, jei ši vykdys nepatenkinamą socialinę politiką. Rusijos prezidentas pareiškė parlamentarams: „Arba šiai vyriausybei pavyks garantuoti socialines teises, arba tai turės padaryti kita vyriausybė“. Anot jo, vyriausybė, kovodama už finansinį stabilumą, pamiršo žmones. „Mes įveikėme didelę kelio dalį, tačiau jei nepavyks garantuoti žmonių socialinių teisių, visos mūsų pastangos nueis perniek“.

Vasario 29 d. mirė Kauno Sančių parapijos altaristas kunigas Aleksandras Ramanauskas. Velionis buvo gimęs 1909 metais, kunigu pašventintas 1936-aisiais. Iki 1976 metų pavasario, kuomet buvo paskirtas Kauno Sančių bažnyčios altaristu, kunigiškas pareigas ėjo įvairiose Kauno arkivyskupijos parapijose: Vandžiogaloje, Tytuvėnuose, Siauliuose Šv. Petro ir Pauliaus bažnyčioje, Kulautuvoje, Stačiūnuose ir Kelmėje. Laidotuvių mišios už amžinos atminties kunigo Aleksandro Ramanausko vėlė buvo aukojamos kovo 4 d., Sančių bažnyčioje.

Vasario viduryje, Vatikane buvo surengtas Vyskupų konferencijų atstovų pasitarimas, kurio metu buvo svarstomos pasirengimų dutūkstančių metų jubiliejui sielovadinės gairės. Drauge su katalikų atstovais pasitarime dalyvavo ir delegatai kitų krikščioniškų Bažnyčių, atsiliepusių į Popiežiaus laiške „Tertio Millennio Adveniente“ išreikštą troškimą, kad šventuosius metus drauge minėtų visi krikščionys.

turistai. Pilyje, esančioje apie 700 kilometrų į šiaurę nuo Helsinkio ir visai šalia poliarinio rato, jie galės klausytis operos ir roko koncertų, restorane prie stalų iš ledo mėgautis įvairiausiais patiekalais.

Gaila tik, kad Kemio pilis stovės trumpiau, negu buvo statoma. Kovo pabaigoje prasidėjus atodrekiui buldozeriai nustums visą pastatą į Botnijos įlanką. Reuter

Rekolekcijos Melbourne su kun. R. Ramašausku iš Lietuvos

Gavėnios Rekolekcijos prasidėjo š.m. kovo 2 d. Melbourne Lietuvių Namų didžiojoje salėje. Į tokias aktualias Rekolekcijas, pasiklausyti Rekolekcijų vadovo kun. Romualdo Ramašausko iš Lietuvos, būtų atvykę kur kas daugiau žmonių, bet laiko mediumas sutrukdė pakankamai išgarsinti.

Mūsų gerb. klebonas dr. Pr. Dauknys pristatė į Rekolekcijas susirinkusiems jauną, 35 m. amžiaus, gražiai nauaugusi simpatiškos išvaizdos, gerb. svečių kunigą, Krakų kleboną, Romualdą Ramašauską.

Rekolekcijų įžangoje, kun. Ramašauskas pasakė, kad buvo paimtas į rusų kariuomenę, į karo aviaciją prie Kaspijos jūros. Kai baigė mokslus, grįžo į Lietuvą ir pasirinko pašaukimą eiti į kunigus. Birželio mėn. jam sueis 10 metų nuo kunigystės įšventinimo.

Pirmas Rekolekcijų pamokslas

Svečias kunigas pagarbino visus su Jėzumi Kristumi ir pasidžiaugė, kad visi šneka lietuviškai. Dar jis pasakė, kad mūsų kun. daktaras taip iškart pranešė, kad bus šnekama iš šv. Rašto, bet pamokslininkas pradėjo su gyvenimiškais palyginimais iš pasakų, apie vieną žmogų, kuris panoro išmokyti skraidyti. Nuėjęs pas išminčių jis paprašė, kad išmokytų jį skraidyti. Gi išminčius pareikalavo, kad jis pirma jam 8 metus veltui dirbtų. Kadangi žmogus labai norėjo skraidyti, jis sutiko. Bet jis išdirbo jam veltui ne 8 metus, o 24 metus. Ir kai žmogus paskutinį kartą nuėjo pas žynį gražiai išsiprausęs, švariai apsirengęs, žynys, žmonos pamokytas, parodė jam aukščiausią medį ir užlipus liepė jam užsikabinti ant aukščiausios to medžio šakos. Žynys dar kartą paklausė jo ar dar nori skraidyti ir gavęs teigiamą atsakymą, liepė jam paleisti vieną ranką ir vėliau paleisti ir antrą ranką. Žmogus paleido ir, didžiam žynio nustebimui, žmogus palengva, palengva nuskrido.

Dvidešimt keturis metus neatsisakyti vienos minties - noro išmokyti skraidyti. Dvidešimt keturis metus tikėti apgaviku. Bet žmogus tik patikėjo, kad jis vieną gražią dieną išmoks skraidyti.

Kokia gyvenimiška šitos pasakos morale!

Pamokslininkas paminėjo ir 37-tų metų įdomų epizodą: Kai Vokietija smarkiai ruošėsi karui, lenkai spaudoje rašė ir žmonės patikėjo, kad vokiečių tankai farnieriniai, nes Vokietija neturi metalų. Istorijos pamoka parodė, kiek lenkams kainavo tokia nevykusi propaganda.

Gerb. svečias, kun. Ramašauskas labai geras oratorius, kalbėjo gyvenimo pavyzdžiais ir visi su įdomumu klausėsi, kai pradėjo aiškinti trečią fabulą apie aistrą, kuria, jis sakėsi, gyvena. Jis aiškino, kad yra blogoji aistra, kurią mes kiekvienasturime ir gal ne vieną, ne dvi tas aistras. Palygino aistrą su tais tankais, kurie eina ir mes sakom, kad farnieriniai. Bet, kad tie kitoki tankai mus užvaldo ir mes liekam tie mūsų lauke kritę kariai.

Pamokslininkas palygino ir vieno sekmadienio evangeliją, kaip velnias gundė Jėzų, kokiais švelniais žodžiais? Jis pasakė, kad aistra neužpuola. Ją matai švelnią, gražią, tik paskui pasijaučiam, kad esam jos kaliniai. Ir jis paskaitė tinkamą indų poeto Radata Stregore eilėraštį.

Kunigas pamokslininkas papasakojo atsitikimą kai jis prieš keletą metų nuėjo aptarnauti vieną močiutę. Jai buvo likę gyventi dvi valandos, gal net mažiau. Ir kai jis aplankė ją ligoninėje, ji kukčiodama jam pasakė kokia ji gyvenime buvo: Ji visus peikė, šmeižė, apkalbėjo, pavydėjo, darė bloga ką tik galėjo daryti, ką tik jos aistra jai leido daryti. Dabar jau ji labai gailėjosi ir viską darytų, kad galėtų tą atšaukti.

Kad raštai rašo, reikia daug melstis, pasninkauti, valgyti pipirų, druskos, bet kun. Ramašauskas sakėsi tuo netiki. Kad aistrą galima nugalėti tik aistra. Jeigu nebus širdyje gerumo, aistros nenugalėsi. Jėzų negalėjo velnias sugundyti, nes Jėzus turėjo vieną mintį - išgelbėti pasaulį. Tas padėjo Jėzui nuo tų vilionių atsispirti, kai jam alkanam velnias pasiūlė duonos.

Gerb. Kunigas prisiminė ir savo mamą, kuri išbuvo kalėjime Sibire dešimt metų. Kalėjime ji gaudavo tik 300 gr. duonos į darbo dieną ir tą duoną duodavo po darbo, ne iš ryto. Ir jeigu tą duoną vakare suvalgysi, negalėsi kitą dieną dirbti. Ją būtinai reikia suvalgyti ryte, kad būtų jėgų darbui, kad nenumirtum bedirbdama. Ir ji sūnui papasakojo kaip reikėjo išsaugoti tą duoną, kuri taip labai kvepia, kad tikriausiai Rojui nebus tokio kvapo. Ir ką jos darydavo? Jos pasikeisdavo duona su kaimyne, nesvarbu kokios ji buvo tautybės ir miegodavo su svetima duona po galva. Tik tai taip nesuvalgai tos duonos, nes ji svetima.

Kas mums atrodo paprasta, kitam labai sunku; kas mums lengva, kitam nepakeliama.

Svečias kun. iš Lietuvos baigė pirmą Rekolekcijų pamokslą apie nenugalimą aistrą. Aistra geram darbui, Aistra noras padėti žmogui - gyvenimui duoti šilumos.

Parapijos choro vadovė ir dirigentė Zita Prašmutaitė pravedė giesmę „Alyvų daržely“ ir kitą gražią giesmę. Abi giesmes susirinkę skambiai pagiedojo.

Rekolekcijų tęsinys - antrasis pamokslas

Kun. Romualdas Ramašauskas pirmiausia padėjo visiems už aukas. Apie save jis pasakė, kad kilimo yra iš Krakų, netoli Kėdainių. Prižiūri 46 vaikučius, 20 našlaičių, 20 pijokų. Vaikus jau tris metus augina ir jie pavalgę ir apsirengę. Tai didelė jo geradarystė.

Kunigas pasakė, kad kai su vaikais gyveni, vaikus augini, tai be pasakų negali gyventi. Pasaka reikalinga kaip oras, duona, kaip vanduo. Kad pasakos reikalingos ne tik vaikams, bet ir suaugusiems. Ir Rekolekcijų vedėjas vėl pasekė gražią pasaką, pradėdamas, kad seniai, o gal ir ne, gyveno labai graži, nuostabi mergaitė vardu

Elytė. Ji tarnavo pas turtingus ūkininkus ir iškilmingos šventės proga, ūkininkai padavė Elytei nunešti savo sergančiai mamytei iškeptą didžiulį pyragą. Toliau pasaka vystėsi kaip ji pasiruošė eiti su pyragu pas savo mamą. Kaip ji sutiko kliūtį - balą per kurią negalėjo sausa pereiti. Kaip ji mėgino įmetusi pyragą į balą stoti ant jo, bet pyragas kartu su ja nugrimzdo į žemės gelmes, giliai, giliai ir sustojo pragaro pačiam viduryj. Po kelias vėles iš pragaro vis išeidavo, bet Elytė žinojo, kad ji turės pasilikti amžinai, nes ji paniekino brangiausią žmonijai dalyką - duoną. Jos vardu močiutės gąsdindavo savo mažus anūkėlius ir Elytė girdi kaip viena močiutė savo trijų metų anūkėlei pasakojo, kad Elytė buo graži, išpuikus, kad nešė pyragą ir kaip ji atsidūrė gelse ir, kad tai buvo teisingas Dievo sprendimas. Anūkėlei pravirko, jai pagailo Elytės ir jos ašarėlė krito ant žemės, skverbėsi giliai po žeme, pasiekė pragaro gelmes ir užtiško ant marmurinės sustingusios Elytės. Elytė nuo to pavirto paukšteliu, išskrido pro mirties vartus ir skrisdama į saulę giedojo Kūrėjui.

Sita pasaka yra apie gerumą, kiek tas gerumas tęsiasi, kaip jis suderintas.

Lietuvoje, pamokslininkas pasakė, yra trys milijonai gerų žmonių, o tas gerumas tai vieno geresnis, kito mažesnis, o kito tai tik pro mikroskopą žiūrėjimas. Bet visi geri.

Rekolekcijų paskaitininkas papasakojo dar vieną pasaką, „Dievas ir velnias“. Pasakos centrinis veikėjas buvo Grafas Monthauseris. Jis buvo blogas žmogus, kodėl ir kaip jis toks buvo. Išvadoje, kad gerumas negali būti stabilus, negali ir būti įgytas. Žmogus nieko blogo nepadare, bet ką jis gero padarė?

Po antro pamokslas, svečias kunigas klausė išpažinčių ir tada gerieji žmonės skirstėsi į namus.

Rekolekcijų sekmadienis - kovo 3 d.

Rekolekcijų antroji diena, sekmadienis, kartu ir Skautų patrono Šv. Kazimiero šventė. Melbourne Skautų „Džiugo“ tuntas iškilmingai su vėliava ir garbės sargyba dalyvavo pamaldose. Tikrai buvo džiuginantis vaizdas matyti tokią daugybę jaunų ir vyresnių skautų, žengiančius organizuotai į bažnyčią. Jie yra lietuviškos nešėjai į ateitį. Ir kaip melodingai bažnyčioje jie giedojo gražias naujas giesmes.

Liturginius skaitymus atliko Rajono vadai; vyr. skautininkas Narcizas Ramanauskas, Seserijos

atstovė Rasa Statkuvienė ir Brolijos atstovas Henrikas Antanaitis. Zita Prašmutaitė suorganizavo ir kiekviena draugovė tarė savo maldos prašymą į Šv. Kazimierą. Aukos nešė skautnk. Kviecinskas ir skautukė Brigita Balbataitė. Šv. Kazimiero Mišias koncelebravo abu kunigai - gerb. svečias iš Lietuvos kun. Romualdas Ramašauskas ir mūsų gerb. klebonas dr. Pranas Dauknys. Bažnyčioje buvo daug maldai pasiruošusių širdžių.

Rekolekcijų vadovas kun. R. Ramašauskas pasakė uždegantį pamokslą. Tarp kitko jis pasakė, kad šv. Kazimieras buvo vienas iš šventųjų, bet, kad jam, šios žemės vaikui, sunku suprasti tokio šventojo. Jis pasakė, kad Kazimieras gimė šventu, gyveno šventai ir mirė šventu. Kad jis nežinojo kaip yra skaudu kai tave stumia ir pagalbos nesulauki. Davė palyginimą iš šv. Rašto, kaip vienas už Dinarą dirba vieną valandą, o kitas visą dieną. Pamokslininkas palygino šv. Augustiną, kuris visą gyvenimą kartybes pažino.

Toliau pamokslas metu kun. Ramašauskas papasakojo apie vieną žmogų, kuris iškeliavo aukso ieškoti. Jis keliavo metus, kitus, vargo ir nepastebėjo, kol jam kiti pasakė, kad jo grandinė, kuria jis buvo apsijuosęs, pavirtusi auksu. Juk tiesa, kad mes praleidžiame šimtus akimirkų nepastebėję kas vyksta.

Pamokslininkas paminėjo ir Lietuvos ilgą kelią ir pasakė, kad atėmus iš mūsų Vytautą, Mindaugą, Gediminą ir dar kelis mūsų garsiųjų, o kas mes tada? Kad Dievas reikalingas kai ruošiesi gyvenimui, o ne tada, kada žmogus prisišiuokšlinęs, pasenęs. Ten aukštai pas Dievą niekas neprapuls, - viską rasim.

Kun. Ramašauskas sakėsi skaitęs šv. Raštą nuo pradžios iki galo ir nuo galo iki pradžios, visą laiką ir Šventasis sako, kad kai aš ateisiu Viešpatie pas Tave, aš Tave papuošiu pralaimėjimų vainiku.

Tokį atvirą, su įvairiais palyginimais, pamokslą, kūrybinės individualybės bruožais, galėjo kaikam atrodyti nebūdingas, bet rimtis pagalvoti ką gerb. kunigas asmeniškai igijo, ką prarado per tuos metus rūpinantis vargšais ir į nelaimę patekusiais. Atrodo, kad jis nesvarsto kaip jam patogiau, o tik jaunatvišku bruožu kovoja už tiesą.

Svečias kunigas Romualdas Ramašauskas, iš Lietuvos, sekmadienio pamokslu užbaigė Rekolekcijas Melbourne.

Paraginti mūsų mielo klebono dr. Daukno, visi, prieš išsiskirstant, pagarbiai sugiedojo Tautos Himną.

Al. B.

Garbės mokykla

Antanas Maceina yra rašęs, kad šėtonas visada eina Dievo pėdomis ir stengiasi išjuokti visus Viešpaties darbus. Kokia skaudžia patyčia ir pikta meilės išjuoka Valentino dienos proga paverstas tas tauriausias žmoniškasis jausmas, kada vertelgų pasipelnymui ir minios smalsai išstatė keliolika jaunų porų vadinamose „Ilgiausio

bučinio“ varžybose. Daugiau kaip 50 valandų kaukiančios ir šelstančios minios akivaizdoje nugalėtojai prievartavo savo prigimtį. Vieną konkurso prizininkų, pasitraukusi iš varžybų po 43 val. „kovos“, pasak spaudos pranešimų, buvo reikalinga medikų pagalbos, nebejautė kojų, kuri (Nukelta į 7-tą psl.)

Adelaidė

Gavėnia. Pelenų Dienoje, vasario 21 d. Liet.Sv.Kazimiero bažnyčioje 8.30 val. mišiose, Klebonui kun.J.Petraičiui pašventinus pelenus, mūsų galvos buvo pabarstytos pelenais. Žodžiai „dulkė esi ir į dulkę pavirsi“ priminė žmogaus menkystę, sukėlė jausmus dirbti, skleisti gėrį, kol dar nepavirtai dulke...

Gavėnios penktadieniais mūsų bažnyčioje 5.30 val. einame „Kryžiaus kelius“. Po to kun.Klebonas aukoja šv.Mišias už gyvus ir mirusius parapijiečius ir kunigus. Užlieja maldos nuotaika, kai vakaro įvairiaspalvių vitražų šešėliai išpuošia altorių, mūsų Klebonas nuotaikingai gieda „Kryžiaus kelių“ skausmingąsias stotis... Esame laimingi ir dėkingi, kad turime lietuviškas apeigas. Gaila, mažai kas ateina, o tos valandėlės būna tokios mielos.

Kun. Romualdą Ramašauską, atvykusį iš Lietuvos praveisti rekolekcijas Australijos lietuviams, sutikome vasario 24 d. Pasitiko aerodrome L.K.M. Dr-jos pirmininkė, sekretorė ir Tarybos sekr. su žmona. Jaunas kunigėlis, kupinas energijos, jau Krakių klebonas. Pirmininkė nuvežė į Sv.Kazimiero Lietuvių Parapiją - tiesiai į šaunias lietuviškas vestuves. Susituokė Lina Jablonskytė su Andriumi Dunda. Jiems linkime prasmingo gyvenimo dirbant Dievui ir Lietuvai, prižadėtosios meilės džiaugsmo.

Vasario 25 d. 11 val. šv. Kazimiero Lietuvių bažnyčioje koncelebracines šv.Mišias aukojo kun. klebonas ir kun. svečias. Išgirdome ir pirmąjį kun.R.Ramašausko žodį.

Mirė A.†A. Juozas Jurys. Mirė staiga, namuose būdamas 86 m. amžiaus. Gimęs Kaune, gyvenęs Žemaitijoje, Tryškiuose. Lietuvoje tarnavęs kariuomenėje, gavęs puskarininkio lapšnį. Vedęs du kartus. Užaugino 5-kis vaikus iš pirmųjų vedybų. Karo metu gyveno Vokietijoje. Adelaidėje gyvendamas, priklausė Ramovėnams, grojo akordeonu, dainavo, prieš 7 metus vedė našlę Ksaverą Aleliūnaitę-Vilutienę.

Vasario 26 d. 9.30 val. šv.Kazimiero Liet. bažnyčioje prie Jo karsto kun.klebonas pravedė Rožinio dalį, aukojo šv.Mišias su pamokslu už mirusį. Lekciją skaitė A.Kubilius, kun.J.Petraičis pravedė laidojimo apeigas. Palaidotas Centennial Park kapinėse. Sugiedota „Viešpaties Angelas“ ir Liet.Himnas. Bažnyčioje atsisveikinimo žodį tarė Ramovės pirm. J.Bočiulis. Liet.Kat.Moterų Dr-jos v-ba paruošė šermenis Liet.Kat.Centre, kur dalyvavo apie 30 asmenų.

Tęsiami darbai Kauno Paminklinėje Kristaus Prisikėlimo bažnyčioje

Su giliu dėkingumu ir malda prisimenu nuostabią viešnagę Australijoje ir noriu pasidalinti mintimis apie nuveiktus darbus, kuriuos atlikome už visus Australijos lietuvių paaukotus pinigus.

Keli Australijos lietuviai yra prašę, kad už jų auką būtų įstatytas langas ir pritvirtinta kortelė su aukotojo pavarde. Visa tai yra

Nuoširdi užuojauta mirusiojo žmonai, mirusiajam tebūna Amžinoji Ramybė Viešpatyje. (Pasinaudota Šventad.Balsu-Liet.Žiniom).

Sv.Kazimieras. Šią mūsų Sv.Kazimiero parapijos ir Lietuvos Jaunimo Globėjo šventę šventėme kovo 3 d., sekmad. Liet. Sv.Kazimiero parapijoje. Prieš 11 val. šv.Mišias B.Mirkūnienė pravedė Rožinio dalį intencija, kad šv.Kazimiero užtarimu lietuvių jaunimas aukotųsi Dievo ir tautos ypatingai tarnybai ir sukalbėjome šv.Kazimiero litaniją.

Susirinkome šventoriuje, prie šv.Kazimiero atvaizdo - bareljefo bažnyčios nišoje. Buvo maloni staigmena - „Vyties“ sporto klubo pirm. Irena Petkūnaitė ir Noela Vaitkienė suorganizavo mažučius lietuviukus sportininkus, kurie uniformuoti su savo vėliava dalyvavo šventėje.

Klebonas kun.J.Petraičis paskaitė maldą į Šventąjį Kazimierą ir ėjome į bažnyčią procesijoje: jaunųjų sportininkų nešamas kryžius, „Vytis“ vėliava ir geras būrelis jaunųjų sportininkų, ateitininkų vėliava, nešama pirmininko, taut. rūbais pasipuošusių mažučių palyda. L.K.M.Draugijos nešamas vėliava taut. rūbais vilkinčių dr-jos narių ir žmonės, dauguma laukė bažnyčioje. Choro vadovei N.Masiūlytei-Stapleton grojant vargonais, vėliavos nuneštos prie altoriaus, procesija suėjo į bažnyčią.

Svelnutėm ružavų žiedų puokštėm papuošta presbiterija, puokštė ir prie šv.Kazimiero statulos. Mišias aukojo kun.klebonas ir sakė pamokslą. Skaitymus atliko E.Varnienė, auką atnešė Vaiva ir Vidas Kubiliukai. Sukalbėjome ir šv.Kazimiero litaniją, gražios choro giesmės. Dalyvavo daug žmonių.

Po šv.Mišių rinkmės į parapijos salę, kur buvo suruošta bažnyt.šv.Kazimiero choro popietė, choristų suruošta šventė choro globėjui šv.Kazimierui. Skaniai papietavome, buvo gera loterija, gardūs kepiniai.

Susėdę prie staliukų šnekučiavomės, sekėme V.Opulskio, choro administratoriaus pravedamą loteriją, bilietus traukė choro vadovės Nemiros dukra Aurelija, apžiūrinėjome ištrauktus laimikius. Dalinomės savaitės įspūdžiais, o jų vis prisirenka labai daug.

Kiekviena pramogėlė - pajvairinimas savųjų tarpe yra brangus, mielas. Ačiū Bažnyt.šv.Kazimiero chorui.

S.P.

Vasario 16-tosios minėjimas Lietuvių Namuose

Minėjimas prasidėjo tradiciniu vėliavų pakėlimu Lietuvių Namų sodelyje prie paminklų žuvusiems už Lietuvos laisvę, ir 15 min. vėliau - Lietuvių Katalikų Centre, kur prieš vėliavų pakėlimą atitinkama, bet nešablionišką žodį tarė Alfredas Vitkūnas. Šv. Mišios už Lietuvą buvo atlaikytos 11 val. šv. Kazimiero bažnyčioje.

Vasario 16-tos minėjimą suorganizavo ALB Adelaidės apyl. valdyba. Sekmadienį vasario 18 d. punktualiai 1.30 val. jau išgirdome valdybos pirmininkės trumpą atidaromąjį žodį Lietuvių Namuose. Ji mums taip pat pristatė paskaitininkę Remigiją Kubaitienę, pedagogę ir kultūrininkę, kuri, Apyl. valdybos pastangomis, tik prieš keletą dienų tebuvo atvykusi iš Lietuvos, ilgesniam laikui.

Paskaita - akademinio lygio, ir turėtų patekti į vieną iš mūsų „didžiųjų“ savaitraščių. R. Kubaitienė kalbėjo apie dvasingumo situaciją dabartinėje Lietuvoje. Cituoju: „Man regis, jog tipiškiausias dabarties mūsų situacijos bruožas - dvasingumo perteklius dvasingumo stygiaus sąlygomis. Šio paradokso esmė - tiesiogiai susijusios su ilgalaike tautos nelaisve ir per ją atsiskleidžia“.

Autorė argumentuoja, aiškina, skiria „grynąjį dvasingumą“ (kurio esąs perteklius, tik dabartinių ekonominių sąlygų ir ilgų nelaisvės metų nusloptintas) nuo „praktiško, technologizuoto dvasingumo“, kurio esąs stygius. Grynasis - tai tautos autentiškas, etnis, kūrybinis dvasingumas. Praktiškasis, tikriaus, jo stygius - tai meilė darbui, noras lavintis, kad ir kokios nors technologijos srityje, mokytiš tų naujų verslų ir įgūdžių, dar vis taip reikalingų besikuriančiai valstybei. Paskaitininkė kalba ir apie vidutinybės sugrįžimą po „revoliucijos“, ir apie „nedarbą kaip asmenybės griūtį“, ir apie homo animalis filosofijos grėsmę... (homo animalis - sugyvuļėjęs žmogus). Autorė pasisakė, kad visa tai, apie ką ji kalbėjo - jos pačios mintys. Niekam ji neatstovauja. Būtų tačiau ginčų: paskaitininkė, pav. nemini religijos kaip vieno iš dvasingumo faktorių Lietuvoje.

Paskaitai pasibaigus, p. Kubaitienė įteikė ALB Adelaidės apyl. valdybos pirmininkei, J. Vabolienei dovaną - puikų lietuvišką rankšluostį su jaustu Tautos himnu.

Meninėje dalyje pirmiausiai girdėjome moterų okteta, vadovaujama Genovaitės Vasilauskienės. Jos davė mums tris

35m.

4. Monolitinės laiptų aikštelės 13vnt.

5. Įvairios smulkios monolitinės gelžbetonio konstrukcijos 5m3.

6. Įvairių konstrukcijų ardymas pneumatiniu plaktuku 90m3.

Australijoje surinktus pinigų pavertę litais, iš viso turėjome 126047 litus, o už šiuos visus atliktus darbus mes sumokėjome 190041 litą.

Paminklinės Kristaus

dainas, visas gražiai išpildytas. Oktetas gerai susidainavęs. Gal geriausiai publikai patiko Gorbulskio „Nemuno kloniai žali“, nes tai melodinga, linksma daina. J. Strielkūno „Lietuvą“ išraiškiai padeklamavo „Vaidilos“ aktorius V. Ratkevičius. „Į Lietuvą grįžtu...“ užsibaigia eileraštis... Taip, mintyse grįžtame daug kartų, o ypatingai šios šventės proga. Anita Patupienė skaito Br. Žalio „Mano tautos metraščiai“. Gera tarsena, gerai paskaitytas nelengvas Br. Žalio kūrinys. Anita, nors dar tokia jauna, yra talentinga aktorė, o kartais ir režisierė.

Ir štai, tautiniai šokiai, išpildyti gerai žinomo ir mėgiamo „Brandos“ kolektyvo, vadovaujamo Laimos Fuller ir Ant. Pociaus. Pašokta trys šokiai, lėti, rimti, tarsi, ištęsti. („Gyvataras“, „Per giria, girelę“ ir „Aušrelė“). Trūko gyvumo, daugiau tempo, jaunatviško džiaugsmo. „Brandą“ matėme ir anksčiau daugelį kartų - ir žavėjomės. Teko girdėti, kad šį kartą būta tam tikrų aplinkybių, privertusių kolektyvą šokti ne tai, ką norėjo, gal ne taip, kaip būtų galėję. Nieko, mes žinome, kad „Brandą“ gera šokių grupė. Tegul tik ji gyvuoja dar daug metų! Maloni staigmena: šokiams pasibaigus, į sceną buvo įvesta Remigija Kubaitienė, kuri, pasirodo, jiems grojo akordeonu. Tik prieš porą dienų atvažiavusi, negavusi progos rimčiau parepetuoti, sutiko padėti „Brandai“. Ačiū Remigijai.

Pabaigai, „Lituanica“ choras skiria Vasario 16-tai penkias dainas. Girdime pora atvejų moterų ir vyrų chorus atskirai, o likusias dainas atlieka mišrus choras. Diriguoja V. Straukas. Kadangi turiu didelį pamėgimą choro dainai, man dažniausiai viskas „gražu ir gerai“. Bet vis dėlto daugiau įsimena švelni „Lopšinė“ (harm. A. Mikulskio), moterų choro „Mylėki ir lauk“ (A. Raudonikis), vyrų - linksma „Vyrų, užtraukim smagią dainą“ (St. Žlibino). Labiausiai buvo laukiama „Šiaurės pašvaistė“, kuria choras ir užbaigė savo dainų pyne. Tik šioje dainoje norėjosi daugiau moduliacijos, emocinės interpretacijos. „Lietuva, mano Šiaurės pašvaistė, ir gelė sidabrinių rytų...“ Tai skausmingas šauksmas! Forte! Juk po to seka „kas krauju Tavo veidą nulaistė, ir ko raudi prie kryžkelės Tu...“ Čia jau norėtusi įsijausto liūdnumo, manau, piano...

Minėjimą baigėme Tautos himnu ir „Marija, Marija“ Lietuvių Namų sodelyje, prie paminklų. Teko girdėti, kad daug choristų, svečių, programos dalyvių su Valdybos pirmininke eksromptu pasiliko pabendrauti pasišnekėti prie stalo su kava ir pyragėliais. Daug kalbėta, o svarbiausia - nuoširdžiausiai skambėjo dainos, sujungdamos visus į vieną lietuvišką šeimą.

V. Vitkūnienė

Prisikėlimo bažnyčios atstatymo komiteto vardu dar kartą visiems nuoširdžiausiai dėkojame už aukas ir kiekvieno mėnesio pirmąjį sekmadienį sumos metu aukojame šv.Mišias už visus aukotojus bei geradarius. Telaimina Jus Gerasis Dievas ir tikime jog neužmiršite šios visai Lietuvai ir visiems lietuviams brangios ir svarbios statybos.

Su meile ir pagarba atstatymo tarybos narys, Kun.E. Bartulis

IS MŪSŲ PARAPIJŲ

Melbournas

Pakrikštytas Svč. Marijos Jūrų Zvaigždės bažnyčioje Jordan Zachary Česna-Zervos, sūnus Michael Zervos ir Monikos Viktorijos Česnaitės-Zervos. Krikšto tėvai: Themilis Zervos ir Theodora Zervos.

Verbų sekmadienis kovo 31 d. Bažnyčiose šventinamos verbos, minint iškilmingą Jėzaus įžengimą Jeruzalėn, kai žmonės klojo jam ant kelio medžių šakas ir šaukė: „Osana Dovydo Sūnui! Garbė tam, kuris ateina Viešpaties vardul!“ Mišiose skaitomas Kristaus kančios aprašymas iš Mato Evangelijos. Evangelisto žodžius skaitys Valentinas Čižauskas, Jėzaus žodžius kun. Pr. Dauknys, žodžius

mokinių, minios bei kitų, skaitys Juozas Keblys. Ši Verbų sekmadienį yra Pasaulinė katalikų jaunimo diena. Todėl melskimės kad Dievas stiprintų mūsų jaunimą gražiuose pasiryžimuose.

Parapijos išlaikymui bendra suma vokeliais aukojo: \$100 Genė Mikuličius, \$50 G. Baltutyte, \$40 M. Antanaitienė. Joms visoms aukojusioms ir kartu prisiuntusioms „Tėviškės Aidių“ prenumeratas, nuoširdžiai dėkoja kun. Pr. Dauknys.

Zigmas Augaitis - Parapijos Tarybos narys, praėjusią savaitę Parapijos Namų sodelyje per ištisą dieną atliko didelį darbą nupjaudamas medžių šakas, kurios per daug lindo į kitų nuosavybę. Ačiū jam už atliktą darbą.

Pranešimas

Melburno Lietuvių Katalikų Moterų Draugijos suorganizuotas talpintuvus su labdaros siuntiniais jau yra pakeliui į Lietuvą. Jame randasi ir 38 siuntiniai siunčiami draugijos globotiniams.

Draugijos valdyba nori nuoširdžiai padėkoti visiems aukojusiems drabužius, įskaitant ir tautinius drabužius Vilnijos

mokykloms, avalynę, maistą ir pinigus, kuriuos aukojo:

Hilary Manning \$250 - Janinos Navickaitės vargšams, Br.ir.O. Zumeriai \$100 - Vilnijos mokykloms, A.ir V. Bieliauskai \$50 - šv. Kazimiero Kolegijai Romoje, G. Jokubaitienė \$20 - Vilnijos mokykloms, Z. Pranckūnienė \$10 - Vilnijos mokykloms, J. Grigaitienė \$10 - Vilnijos mokykloms.

Melburno LKM Draugijos valdyba

Piniginės aukos „kirvio sriubai“

Su džiaugsmu dėkodamos už daiktines dovanas Vilniaus krašto vaikams, atsiprašome, kad negalime išvardinti duosniųjų davėjų. Atskirai dėkojame tik J.Vaitkui, padovanojusiam dėžę chirurginių reikmenų Šalčininkų rajono ligoninėms. Lengviau yra su piniginėmis aukomis, kurių gavome: po \$5 - Gyliai, V. Sukevičius, J. Venckus, J. Zitkevičienė; po \$10 - P. Baltutis, I. Budrys, S. Erminas, J.

Grigaitienė, V. Karazija, A. Muceniekas, L. Petrusėvičienė, S. Savickienė; \$15 - V.R. Pumpučiai; po \$20 - A. Bajoras, I. O'Dwyer, D. Simankevičienė, P. Saulys, D. Zemkalinienė; \$30 - O. Aleknienė; \$50 - A.S. Gabai, V.J. Juškai, S. Steponavičienė; \$100 - Anonimas; \$500 - K. Butkus (Sydney).

Vilniaus krašto vaikų vardu ACIŪ!

Socialinės Globos Moterų D-ja.

Klaidų

Atitaisymas

„T.A.“ Nr.9,5 psl. minėjimo Melbourne aprašyme padarytos klaidos: A.L.Fondo premiją (150 dol.) gavo DANIVS ARAS (ne Petras Aras). „Ateities Žingsnių“

premijas gavo AUDRIUS SKEIVYS (ne Saulius Skeivys), ALANTA SKEIVYTĖ (ne Alanta Skėrytė). Meninėje dalyje kanklių palyda: ALEKSAS BROVEDANI ir DALYTE DIDŽYTE (ne Danius Aras). Suinteresuotus atsiprašome už klaidas.

Redakcija

Garbės Mokykla

(Atkelta iš 5-to psl.)

laiką nereagavo į aplinką“. Įdomų, kad komunistinės Vengrijos saugumo metodai buvo gana panašūs: kai saugumiečiai sumanydavo sugriauti kurio disidentų šeimą, jie trumpam suimdavo vyrą ir žmoną, suriūdavo abu drauge ir taip surištus išlaikydavo po dvi paras. Po to paleisdavo. Daugiau jie nebegalėdavo žiūrėti vienas į kitą...

Nenuostabu, kad vertelgos dikčiai pelnosi iš žmonių kvailybės, kaip nenuostabu, kad paikų žmonių atsiranda pakankamai. Visais laikais ne asmenybė, bet minia buvo vyraujanti visuomenės dalis. Ne veltui jau Romos imperatorius, supratęs aklą minios prigimtį, palėido cinišką, bet gana taikliai jos esmę išsakantį, posakį: „Duonos ir žaidimų?“

Bet Romos imperija žlugo, sunykus moralei ir garbei, ne nuo priešų smūgių, o tik nustojus garbės ir dorovės sukurtai ir kita imperija - Sovietų Sąjunga. Štai kodėl būtent garbę labiausiai ir turėtų branginti nepriklausomam gyvenimui pakartotinai prisikėlusį Lietuvą.

„Garsas“

leško gyvenimo draugės

Darbštus ir nuoširdus, nebaisiai atrodantis 40 metų lietuvis, lieknas, 183 cm ūgio, norėtų sutikti dailią, dorą ir nuoširdžią lietuvaitę, jaunesnio ar panašaus amžiaus, kuri norėtų eiti bendru gyvenimo keliu. Tel. (03) 9885 9285. Mano adresas: Stanislovas Šileika, 9/24 Brixton Rise, Glen Iris, Vic. 3146.

Sydnėjus

Rekolekcijos

Atvykęs į Australiją Krakių kelbonas kun. Romualdas Ramašauskas Sydnėjaus lietuviams katalikams praves rekolekcijas sekančia tvarka:

Kovo 30 d. šeštadienį, 2 val. p.p. Išpažintys ir pamokslas, 2.45 val. p.p. Sv. Mišios. Po Mišių pamokslas. Kovo 31 d. sekmadienį, Išpažintys po australų pamaldų apie 10 val., 11.30 val. Sv. Mišios ir pamokslas. Po mišių pamokslas ir palaiminimas. Po pamaldų pietūs parapijos salėje. Dalyvaujantys pietuose susimoka po \$5. Tikintieji prašomi atsilankyti ir pasinaudoti svečio patarnavimu dvasinio susikaupimo dienose. Jeigu sveikata leis, tai bus ir kun. Povilas Martūzas, kuris mišių laiku dar galės klausyti išpažinčių.

A. Kramilius, Misijos komiteto sekretorius.

Diskusinė Popietė

Tėvynės Sąjungos skyrius Sydnėje kovo 10 d. buvo suruošę įdomią diskusinę popietę, į kurią atsilankė apie šimtas klausytojų. Svečias iš Kanberos, prof. Algis Kabaila skaitė paskaitą tema „Ar su Nepriklausomybės atstatymo paskelbimu pasibaigė kova dėl nepriklausomybės“.

Prelegentas palietė dabartinės Lietuvos valdžios elgesį ir nesistebėjo jos elgesiu, nes ten dauguma yra buvę prisiekę komunistai, kurie savo laiku buvo padarę viešus pareiškimus, kad jie buvo komunistai ir bus. Kad pats Prezidentas yra pasakęs, o jei rusų kariuomenė pasitrauks iš Lietuvos, kas mus apgins?

Paliestas ir buvusio ministerio pirmininko Adolfo Sleževičiaus klausimas, kuris atsistatydino. Vieton, kad atsisedęs į kalėjimą, prezidentas jam pasiūlęs ambasadoriaus vietą Anglijoje - sakė prelegentas.

Gyvoje diskusijoje dalyvavo dr. A.Viliūnas, A.Reisgys, p.Bernotas, A.Laukaitis, dr. D. Kairaitis ir kiti. dr. Viliūnas manė, kad paskaita buvo negatyvi. Nejaugi Lietuvoje jau nėra nieko gero, sąžiningų žmonių ir politikų? - klausė dr. Viliūnas.

Popietę pravedė dr. Vytautas Doniela. Priminė, kad konservatorių frakcija Lietuvoje yra pati biedniausia, ir prašė dalyvių pagal išgales paremti finansiniai jų veiklą pagal išgales.

Popietė praėjo draugiškoje nuotaikoje, nežiūrint nuomonių skirtumo. Dėkingi esame Tėvynės Sąjungos skyriui Sydnėje, kurie ruošia šias diskusines popietes.

A.Kramilius

Skelbimas

Pasaulio Lietuvių Inžinierių ir Architektų Sąjunga ėmėsi iniciatyvos atstatyti Medininkų pilį. Šiam reikalui įsteigtas fondas ir renkamos aukos. Atstatymo darbai vyksta jau kuris laikas. Fondas nemoka niekam už projektą, tyrinėjimus arba archeologinius kasinėjimus. Statybininkams mokama už atliktą darbą, už įdėtą plytą ar akmenį, kurių įkainius ir apimtis galima lengvai patikrinti. Fondo darbas, valdybos narių kelionės nėra apmokami.

Fondo tikslai:-

Dedikuoti pilies atstatymą žuvusiems Lietuvos pasienio sargybiniais prie Medininkų;

Atžymėti LDK Mindaugo 740-ų metų karūnavimo jubiliejų;

Įjungti Lietuvos, išeivijos ir vietinį jaunimą pilies atstatymo darbe;

Garbingos senovės Lietuvos pilies atstatymu sumažinti lenkų ir tuteišių įtaką Medininkuose;

Pasiūlyti Lietuvos Vyriausybei pilies kieme, po atviru dangumi, ruošti koncertus, istorinius vaidinimus ir pan.

Atstatytame bokšte numatoma įkurti muziejų, kuriame bus saugomos aukotojų pavardės. Mecenatais bus asmenys ar darugijos aukojusios \$US 1,000 ar daugiau, Remėjais \$US 100 iki \$US 1,000 ir Aukotojai žemiau \$US 100.

Aukos Australijoje priima Fondo įgaliotinis Jurgis Zalkauskas, 16 Nandina Street, Forest Hill, 3131. Tel. 9874 5250 Fax 9873 1643. Arba aukas galima tiesiai siųsti Lithuanian Co-op Talka, PO Box 307 North Melbourne 3051, sąskaitos No. 9174-Medininkų Pilies Atstatymo Fondui Australijoje.

Į Tremtinių Grįžimo Fondo sąskaitą Nr.888 Talkoje

iki kovo 17 d. yra gautos sekančios aukos: Violeta Dyse, negalėjusi dalyvauti vakaronėje \$10, Andrius Blechertas \$100, V.Narušienė \$10, Moterų Sekcija, Adelaide \$3000.

Viso iki šiol \$69,309.

Aukos Australijos Lietuvių Fondui

\$20 K.Vanagienė (250) - S.A., A.A. Liudui Pikeliui Melbourne mirus, vietoje gėlių aukojo: po \$10 S.Liesis (85), E.Margan-Marganavičius (185), S.Tamošaitis (30), V.Ališauskas (1315). A.A. B.Butkui ir E.Eskirtienei mirus, vietoje gėlių \$20 aukojo F.ir M. Sodaiciai.

Nuoširdus ačiū už aukas. Vincas Ališauskas, AL Fondo įždininkas

Penktasis - jubiliejinis Isolodos Poželaitės-Davis rašinio konkursas

Kaip malonu, kad turime progos gilinti ne tik lietuvių, bet ir anglų kalbą čia, Lietuvoje, nes tuo rūpinasi mūsų mieli tautiečiai, gyvendami net Australijoje.

Gerbiamos ponios Isoldos Poželaitės-Davis rūpesčių ir globos dėka Šiauliuose, J. Janonio vidurinėje mokykloje, jau penkti metai organizuojamas anglų kalbos konkursas. Siemet jame dalyvavo net 63 moksleiviai iš įvairių Šiaulių apskrities mokyklų (daugiau nei anksčiau). Skirta jam buvo net 12 temų - pasirinkimas tikrai didelis, leidžias kiekvienam pasirinkti tai, kuo labiausiai domisi, pasirinkti visoms turimoms proto ir fantazijos galimybėms.

Susirinkusieji konkurse rinkosi labai įvairiai, bet daugiausia temą „Mano vardas Blacky ir aš esu graži, juoda katė. Čia mano gyvenimo istorija“. Tikriausiai dėl to, kad čia plačiausios galimybės persikūnyti į kitą gyvūną ir lyg „pagyventi“ neįprastai, taip, kaip priimta gyvūnų gyvenime. Tikrai įdomūs darbai. Kiekvienas savitas, kūrybingas, liudijęs apie gerą kalbos žinojimą, gana turtingą žodyną.

Savotiškai išsiskyrė darbai apie įžymius žmones: Mindaugą, J. Basanavičių, V. Kudirką, kurie lietuviams nepaprastai brangūs vien dėl to, kad jų dėka šiandien esame lietuviai. Pasirodo, kad moksleiviams gerai žinomi jų nuopelnai, o tam pasakyti netrukdo

ir anglų kalba.

Kai kurie dalyviai rašė straipsnį užsienio mokykloms apie Lietuvos moksleivių užsiemimus, pokalbį apie priežastis, dėl ko tiek daug lietuvių gyvena užsienyje, kodėl ištremti į Sibirą, įdomiai pasakojo moksleiviams iš Anglijos apie savo mokyklą arba aprašė numatytą kelionę, išvardindami numatytus aplankyti miestus. Daug, tikrai labai daug įdomių, spalvingų, turiningų, kūrybingų darbų, kurie suteikė gražių akimirklų ir organizatoriams, ir dalyviams, kurie jau iš kitų metų žinojo apie tradicinį konkursą, jam iš anksto ruošėsi, ir dažnas čia įdėjo daug savo širdies, svajonių ir, žinoma, vilties jį laimėti. Laimingiausi, be abejo, nugalėtojai. Tačiau ne tai svarbiausia: jau pats dalyvavimas buvo lyg kokia šventė, atitraukusi nuo kasdienybės ir leidusi mintimis ir svajonėmis pagyventi kitame pasaulyje, gal ir Australijoje, tolimame ir kartu artimame kontinente, nes ten ta miela tautietė, kuri rūpinasi mumis, tam skirdama savo gyvenimo dalį, savo širdies šilumą, tiesdama tiltą tarp savo gyvenamos vietos ir neužmirštos Tėvynės, taip sunkiai atsikratančios priespaudos liekanų.

Ačiū, labai labai ačiū!

Vilmantė Matukaitė
laimėjusi III-ąją vietą
Šiauliai, Lietuva

Rusijos kariškiai ir kazokai Kazachstane

Parengė Arminas Norkus

Kremlius kartkartėmis prabyla apie prastą rusakalbių padėtį Kazachstane. Pernai vos ne pusmetį spauda ir televizija piktinosi vieno kazokų atamanoteismo procesu. Šis atamanas, teisiama už chuliganizmą, buvo vadinamas politiku ir rusakalbių teisių gynėju. Kazachstano prezidentas Nursultanas Nazarbajevs interviu „Argumenty i fakty“ buvo priverstas priminti, kad caro Rusijoje kazokai buvo svarbiausias represijų įrankis. Kazachstane kazokai vėl kalba apie šiaurinės valstybės dalies „savanorišką“ prijungimą prie Rusijos.

Sausio pabaigoje Alma Atoje lankėsi Rusijos gynybos ministras Pavelas Gračiovas. Priežastis: Kazachstano stepes buvusios SSSR karo pramonės kompleksas aktyviai naudojo savo tikslams, čia nemaža karinių bazių. Dabar jas naudoja Rusija. Ji nenori išeiti, o Kazachstanas norėtų turėti iš to daugiau naudos. Jau anksčiau buvo susitarta dėl Baikono kosmodromo, Sary Sagano raketų poligono, kitų karinių objektų. Po susitikimo su Nazarbajevu Gračiovas, pasak „Izvestij“, pabrėžė, kad Kazachstano prezidentas - uolus bendro karinių objektų naudojimo šalininkas (turimos galvoje priešlėktuvinės ir priešraketinės gynybos sistemos).

Rusijos ir Kazachstano karinio bendradarbiavimo susitarimas buvo pasirašytas dar 1994 m. kovo 3. O iš viso dabar šios šalys yra pasirašiusios 21 susitarimą dėl

karinio techninio bendradarbiavimo. Nazarbajevs patvirtino, kad susitikę su Rusijos prezidentu Borisu Jelcinu jie tarėsi, kaip dar labiau išplėsti šį bendradarbiavimą. Pavyzdžiui, Kazachstano kariškiai mokysis Rusijos karo mokyklose, Maskva padės Alma Atai statyti karinę jūrų bazę prie Kaspijos jūros.

Gračiovo vizito metu parengti nauji kariniai dokumentai. Manoma, kad Rusijos ir Kazachstano karinis bendradarbiavimas „igis tokių bruožų, kaip Rusijos - Ukrainos ir Rusijos - Baltarusijos karinės sąjungos“. Tokia dabar Kremliaus taktika: nepavykus iš karto įkurti bloką, kuris pakeistų Varšuvos paktą, priišti prie savęs kitas valstybes dvišalėmis sutartimis.

„L.A.“

R. Katalikų Bažnyčios rūpesčiai Čekijoje

Čekijos vyriausybė suteikė katalikų Bažnyčiai 10 milijonų dolerių - dotaciją. Ši finansinė pagalba skirta Prahos arkivyskupo rezidencijos atnaujinimui ir priedams prie šiaip jau labai kuklių kunigų algų, kurias infliacija nuolat mažina.

Dosni bet vienkartinė pagalba yra savotiškas laikinas kompromisas katalikų Bažnyčios nuosavybės sugrąžinimo byloje. Čekijos vyskupai siekia atgauti 3 tūkstančius 400 pastatų ir maždaug 17 tūkstančių hektarų žemės,

Kinijos valdžia vėl pradėjo represijas prieš pagrindinę Katalikų Bažnyčią

Kinijos valdžia vėl sustiprino represijas prieš Romai ištikimą pagrindinę Katalikų Bažnyčią. Kaip sausio 31 dieną pranešė Paryžiuje įsikūrusi bažnytinė informacijos tarnyba „Eglise d'Aise“ Kinijos religijos reikalų biuras nusiuntė savo valdininkus į provincijos Hebei vyskupijas katalikams išaiškinti.

Remiantis šaltiniais Kinijoje, pranešama, jog daug kunigų ir moterų vienuolių suimta ar įkalinta namų arešte. Informacijos tarnyba rašo, jog, Kinijos Bažnyčios narių akimis, puolimu, nukreiptu prieš Romai ištikimus katalikus, mėginama atskirti Kinijos Bažnyčią

nuo visuotinės Bažnyčios. „Eglise d'Asie“ duomenimis, Hebei provincijoje gyvena beveik ketvirtadalis iš maždaug 10 milijonų Romai ištikimų katalikų šalyje.

Su Vatikanu Kinija nutraukė ryšius 1957 metais. Nuo tada religijos laisve naudojasi tikrai valstybės spaudimu įsteigtasis „Patriotinis Kinijos katalikų susivienijimas“, o Romai ištikimi katalikai persekiojami iki šiol. Šių metų pradžioje Pekine buvo pranešta, kad Kinija sugriežtins religinių bendrijų įstatymus ir bus baudžiami tie, kurie dangstydami religija, griaua valstybės vienybę.

Irakas kūrė ypatingą radioaktyvų ginklą

Jungtinių Tautų pareigūnai pranešė, kad prieš 1991 metų karą Persijos įlankoje Irakas kūrė ginklą, kuris galėjo paskleisti mirtinų radioaktyvių medžiagų be branduolinio sprogo.

Pagal šią programą radioaktyvios medžiagos būtų dedamos į paprastas bombas ir raketas. Joms sprogtus, radioaktyvios medžiagos pasklistų sprogo apylinkėse.

Programa nutrūko, kai sąjungininkų kariuomenė nugalėjo Iraką ir išstūmė jo pajėgas iš okupuoto Kuveito.

Vyriausiasis JT ginklavimosi stebėtojas Rolfas Ekeusas pranešė JT Saugumo Tarybai, kad Irakas pateikė dviejų deklaracijų projektus, apibūdinančius ankstesnes savo biologinio ir cheminio ginklo kūrimo programą Pasak R. Ekeuso, trečiąją ataskaitą apie ilgo nuotolio raketas Bagdadas

pateiks šį mėnesį.

Saugumo Taryba turėjo peržiūrėti ekonomines JT sankcijas Irakui, paskelbtas po 1990 metų Irako intervencijos į Kuveitą. Pasak Saugumo Tarybos narių, sankcijos nebus sušvelnintos, kol Irakas nebendradarbiaus su JT inspektoriais.

R. Ekeusas teigė Saugumo Tarybai, kad Bagdadas nuolat klaidindavo JT inspektorius ir slėpė tikruosius cheminio ir biologinio ginklo programos mastus. Irakas anksčiau tvirtino, kad suteikė Jungtinėms Tautoms visą reikalingą informaciją. Tačiau po to, kai rugpjūtį iš Irako pabėgo šalies ginkluotės kūrimo vadovas generolas leitenantas Husseinas Kamelis Hassanas al-Majidas, Bagdadas paskelbė dar apie 600 tūkstančių puslapių savo ginklų kūrimo programos.

AP ir „Lietuvos ryto“ inf.

Kuo naujas 100 JAV dolerių banknotas skiriasi nuo senojo?

Naujasis 100 JAV dolerių vertės banknotas panašus į senąjį, bet turi kai kurių skirtumų.

Naujasis banknotas yra to paties dydžio ir tos pačios spalvos, kaip ir anksčiau. Jis toks pat pačiupinėjus, jame pavaizduotos tos pačios istorinės detalės ir tie patys tautiniai simboliai.

Nauji dizaino elementai: didesnis portretas, kuris yra šiek tiek toliau nuo centro (tai pastebimiausias pakeitimas, portretą sudaro daugiau detalių, jį lengviau atpažinti ir sunkiau suklastoti); kadangi portretas patrauktas toliau nuo centro, lieka daugiau vietos vandens ženklams, ir juos sunkiau falsifikuoti; banknoto numerį sudaro dvi raidės, 8 skaičiai ir dar

1 raidė.

Tarp kitų apsaugos elementų paminėtina: specialūs spaustuvės dažai, optškai keičiantys spalvą, kuri laipsniškai pereina iš žalios į juodą, jei žiūrime į ją įvairiu kampu; skaičius kairiajame apatiniame kampe turi mikrospaudos detalių, kurias galima pamatyti tik per nedidelės didinimo gebos lęšį; Franklino portreto fonas atliktas brūkšnine technika, naudojant plonas koncentrinės linijas (tokiu būdu atliktas Nepriklausomybės salės fonas kitoje župiūros pusėje).

JAV banknotų dizainas pakeistas po 5 metus vykusių tyrimų, kurių tikslas buvo užkirsti kelią pinigų falsifikavimui ir apsaugoti JAV valiutą.

Naujo JAV valiutos dizaino kūrimo grupėje buvo JAV finansų departamento, Federalinės rezervų sistemos, JAV slaptosios tarnybos bei Gravitavimo ir spaudos biuro atstovai.

Sąnaudos naujam dizainui sukurti iš viso sudarė apie 765 tūkst. dolerių. Pagaminti senąjį banknotą kainuoja 3,7 cento, o naujasis bus 0,1 cento brangesnis. Naujos valiutos leidimo programą finansuoja Federalinė rezervų sistema iš savo pajamų, daugiausia iš palūkanų už valdomus JAV vyriausybės vertybinius popierius.

„L.R.“

LRTV